אַחִים / נֹעַם חוֹרֶב

וּפִתְאוֹם,
כְּשֶׁנִּשְׁמָעִים הַתּוֹתָחִים -
כָּל עַם יִשְׂרָאֵל אַחִים.
וְאֵין דִּחִיפוּת בַּתּוֹר
וְאֵין צְפִירוֹת בַּכְּבִישׁ
וְחוּט עָדִין שֶׁל אוֹר
עוֹבֵר מֵאִישׁ לָאִישׁ
וְשׁוּב אוֹתָן תְּמוּנוֹת
קוֹשְׁרוֹת בֵּין לֵב לְלֵב

אֶלוֹקִי הָאֲסוֹנוֹת
הֲרֵי אַלּוּף בִּלְקָרֵב
וְאֵין שׁוּם הֲדָתָה
וְאֵין שׁוּם הֲסָתָה
וְאֵין מַאֲבָקִים
וְגַם אֲנִי, וְגַם אַתָּה
פִּתְאוֹם טִיפָּה יוֹתֵר רַכִּים

וְהַלְוַאי
שֶׁיּוֹם אֶחָד אוּלַי
נַצְלִיחַ לִחְיוֹת בְּיַחַד
לֹא רַק מִתּוֹךְ הַפַּחַד
וְנִהְיֶה מְאוּחָדִים
כָּכָה, בַּשִּׁגְרָה
גַּם בְּלִי שֶׁקּוֹרֶה פֹּה
מַשֶּׁהוּ נוֹרָא.
- -

שם התלמיד/ה:_____

כיתה:_____

תלמידים יקרים,

במפגש זה נדון בשאלה האם באמת נוכל ליצור חיבורים בין כל חלקי העם? האם נוכל לקשר בין הפלגים בעם? האם לשם כך נצטרך לוותר על הייחודיות שלנו?

בהמשך נכיר מקרוב אוכלוסיות שונות בעם וניטע אהבה, שיח וסבלנות.

בהצלחה רבה , צוות עברית

המיומות שתרגל במפגש: כתיבת טיעון

צפייה בסרטונים ודיון — **כתיבה חופשית** — **הרחבת הידע** — **כתיבת טיעון** — **הערכה עצמית ומשוב**

צפייה בסרטונים ודיון

צפו בשני הסרטונים ואח"כ דונו על השאלות שלפניכם בזוגות או במליאה:

- האם התופעה של תיוג חברתי מוכרת לך מחיי היומיום?
- מדוע אנחנו נוטים לתייג אנשים? מה הרווח בכך?
- אילו סכנות טמונות בתופעה חברתית זו?
- מה מסקנתך מהדרך שבה הסתיים הסרטון?

המתייג,אורי שלמה ריינר

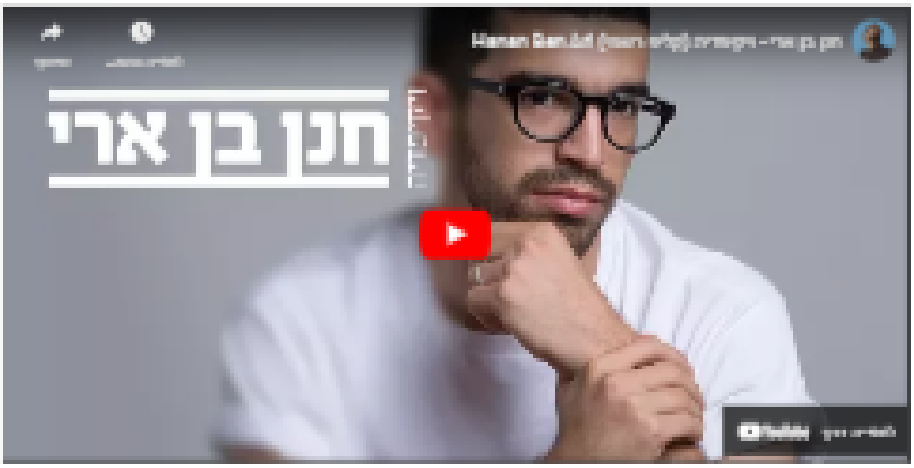

חנן בן ארי, ויקיפדיה

כתיבה חופשית

לפניכם ארבע טענות בחרו <u>אחת</u> מהטענות, כתבו מה אתם חושבים על הטענה שבחרתם? מה אתם מרגישים כלפיה? נסו להוסיף כל מידע שיש לכם בנושא.
<u>כתבו באופן חופשי ללא התייחסות למבנה.</u>

- ישנם ציבורים שתורמים יותר לחברה הישראלית.
- כדי להיות מאוחדים צריך שנוותר על הייחודיות שלנו.
- אין קשר ולא יהיה קשר בין הציבורים השונים בעם ישראל.
- דתיים וחילוניים. הילכו שניהם יחדיו?
- להתייחס לסרטון ויקיפדיה/ המתייג.

הרחבת הידע

קראו את המאמר וענו על השאלות :

לגשר על הפערים - הכרח לאחדות הישראלית

בחברה הישראלית, קיימים **פערים** עמוקים בין קבוצות שונות, פערים היוצרים **קוטביות** וחוסר הבנה הדדית. חלוקות בין ימין ושמאל, חרדים וחילונים, עשירים ועניים - הן רק חלק מה**שסעים** המאיימים לפלג את עמנו ולערער את היסודות של חיים משותפים בשלום.

כל **קבוצה** נמצאת בתוך "בועה" משלה, עם השקפת עולם, חוויות וצרכים ייחודיים. **הפלג** החרדי, למשל, חי חיים לפי המסורת היהודית של תורה ומצוות ומגן על אורח חייו מפני השפעות חילוניות. מנגד, **הציבור** החילוני מושפע מערכים מערביים של חופש מחשבה וחופש אישי. מכאן נובעים חילוקי דעות עמוקים בנושאים כמו שירות בצבא, יחסי דת ומדינה ועוד.

הפער הכלכלי גם הוא מחריף את הקוטביות. עשירים חיים בשפע, בעוד עניים נאבקים להתקיים ביום-יום. קשה למצוא שפה משותפת כאשר המציאות היומיומית כה שונה. אי ההבנה הזו רק מעצימה את החשדנות וחוסר האמון בין הקבוצות.

בנוסף הרשתות החברתיות מעצימות את הפילוג החברתי, ידוע שהאלגוריתם ברשתות מעצים את השיח הקיצוני ומהדהד אותו. המידע שאנחנו נחשפים אליו לא נבחר על-פי שיקולי דיוק ואמינות, אלא על בסיס התכנים שזוכים להכי הרבה מעורבות. תכנים אלימים וקיצוניים מקבלים לרוב יותר מעורבות, ולכן ממשיכים לצבור תאוצה וחשיפה ומעמיקים את הריחוק והקוטביות.

אך למרות הניגודים, עלינו לזכור - כולנו בני העם הישראלי. היסטוריה משותפת וייעוד גורל קושרים אותנו יחדיו. חיים בכבוד הדדי, בשותפות וגישור על הפערים - זו המתכונת להמשך קיומה של מדינת ישראל כבית לכל יהודי.

הפתרון אינו פשוט - הוא דורש יצירת ערוצי תקשורת פתוחים, הידברות כנה והקשבה לנקודות המבט השונות. עלינו להתגבר על החששות וחוסר האמון ולראות את האנושיות שמאחורי "האחר". רק אם נשים את ההבדלים בצד ונתמקד במכנה המשותף - הרצון לחיות בבטחה ובכבוד - נוכל למצוא פתרונות יצירתיים לקונפליקטים.

הדרך לא קלה, אך חסרת ברירה. בחברה רב-גונית כמו שלנו, דרושה נכונות להכלה, לפשרות ולוויתורים הדדיים. אם לא נפעל במהירות לגישור ולקירוב לבבות, הקוטביות רק תחריף את הניכור ותעמיק את התהום בינינו.
עתידה של מדינת ישראל תלוי ביכולתנו להפוך את השונות לנכס ולא לנטל. זהו אתגר לאומי מהמעלה הראשונה - לגלות יצירתיות וכוח ציוני וליצור חברה מלוכדת וגאה, המכילה את עושרה התרבותי בזרועות פתוחות. רק אז נשמור על לכידותנו הפנימית ועל חוסנה החברתי של מדינתנו לאורך שנים.

1. מהן הדוגמאות לקבוצות שונות בחברה הישראלית שהמאמר מציין?

2. כתבו שלוש סיבות לפערים העמוקים בין הקבוצות השונות בחברה הישראלית.

3. א. מהו הפתרון המוצע במאמר להתמודדות עם הקוטביות בחברה הישראלית?

ב. הוסיפו רעיון לפתרון משלכם להתמודד עם קוטביות זו.

4. מהי הסכנה המרכזית שהמאמר מתריע עליה אם לא נפעל לגישור בין הקבוצות השונות?

5. המאמר טוען שהקוטביות בחברה הישראלית נובעת מחוסר הבנה והיכרות עם "האחר". האם אתם מסכימים עם קביעה זו? האם ישנם גורמים נוספים התורמים לקוטביות לדעתכם?

6. בפסקה 7 נכתב: "... קוטביות רק תחריף את הניכור ותעמיק את התהום ביננו."
מה השורש של הפועל ניכור?_____

<u>ניגוד עצמי – ניגודי משמעות בשורש אחד</u>

לעיתים מילה אחת או שורש אחד משמשים במשמעויות הפוכות. בעברית אפשר למצוא דוגמות לפעלים משורש זהה המציינים פעולות מנוגדות.
לדוגמה, השורש נכ"ר. הפעלים נִכֵּר והִתְנַכֵּר מציינים התנהגות הקשורה לריחוק, לנוכריות, לזרות, ואילו משמעות הפעלים הִכִּיר ונִכַּר הפוכה – יצירת קרבה וקשר.
תופעה זו מתרחשת גם בשורשים: **שר"ש, בר"א, חל"ש, קל"ס, גמ"ל**
בחרו את אחד השורשים, כתבו את שתי המשמעויות השונות של השורש. חברו משפט לכל משמעות:
השורש:_____
משמעות 1:
משמעות 2:

משל החבלים

(מחברו אינו ידוע)

שני חבלים כי ירצו להתקשר זה עם זה,
בכורח המציאות, יהיה על כל
אחד מהם לוותר על כלשהו ממידת אורכו
אם ירצה כל אחד לשמור על מלוא מידתו,
לא ייווצר קשר לעולם.
וראו נא: הקשר נוצר בתחום שבו נעשה הוויתור,
הוויתור הוא, אפוא, יסוד הקשר

א. מה המסר העולה ממשל החבלים?
ב. האם המסר תואם לדברים המובאים במאמר? הסבירו את תשובתכם.

כתיבת טיעון

כעת, לאחר שהרחבתם את הידע שלכם, בחרו באחת מהטענות שלפניכם וכתבו את דעתכם כלפי הטענה במבנה של טיעון, הוסיפו נימוקים והתבססו על המידע שקראתם ביחידה זו.

- ישנם ציבורים שתורמים יותר לחברה הישראלית.
- כדי להיות מאוחדים צריך שנוותר על הייחודיות שלנו.
- אין קשר ולא יהיה קשר בין הציבורים השונים בעם ישראל.
- דתיים וחילוניים. הילכו שניהם יחדיו?

תוכלו להסתייע בכרטיס הניווט ובמחוון המופיע בעמוד הבא.

הערכה עצמית ומשוב

מחוון כתיבה

תוכן	האם הצגתי את נושא הכתיבה?	
	האם הצגתי דעה מפורשת וחד-משמעית?	
	האם נימקתי את הטענה שלי בשני נימוקים איכותיים ?	
	האם סיימתי את המאמר בהמלצה או במסקנה?	
מבנה	האם הכתיבה שלי לכידה ומקושרת?	
ענייני לשון	משלב- האם הקפדתי על כתיבה במשלב בינוני-גבוה ללא שימוש בסלנג?	
	פיסוק- האם הקפדתי על סימני הפיסוק במאמר?	
	כתיב- האם הקפדתי על כתיב ללא שגיאות?	
	התאם- האם הקפדתי על התאם בין שם עצם לתוארו?	
	האם הצלחתי לכתוב מאמר משכנע?	

במה עזר לך המחוון לשיפור תהליך הכתיבה?

לגזור ולשמור

נֹעַם חוֹרֶב

את השיר הזה
יש לגזור
ולתלות על המקרר
כי אחרי שהכול ייגמר
אחרי שעשן השריפה יתפזר
אחרי שספירת הנופלים תיעצר -
אנחנו נישאר.

ואסור שנשכח
איך נתנו כל כך
אחד לשני
איך ישב ימני עם שמאלני
קיבוצניק עם עירוני
דתי עם חילוני
איך הסתדרנו -
גם אתה ואני

שלא נתקבץ רק סביב אסונות
שנמצא בנו את האומץ להשתנות
שנזכור גם אחרי שהכול יירגע
אין לנו קמטים מיותרים לדאגה

שנחרוט על העור את צוואת הרוקדים
שלנצח נהיה מאוחדים
שלא נתפתה לפוליטיקה זולה
שנלך בדרכי מחילה וחמלה

שלא נחזור על אותה הטעות
שגם בתוך מבוכי המציאות
נחפש את הטוב
כבר מעכשיו
שלא נגלה בסופו של הקרב
שהכול היה בעצם לשווא

את השיר הזה
יש לגזור
ולתלות על המקרר
כי אחרי שהכול ייגמר
אחרי שעשן השריפה יתפזר
נצטרך לבנות חיים
ממה שיישאר.

לברית
במחשבה תמימה